

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jany Daňkové a soudců Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce P.L., zastoupeného obecným zmocněncem Mgr. M.M., proti žalované Západočeské univerzitě v Plzni**, se sídlem Plzeň, Univerzitní 8, v řízení o **žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. ledna 2011, č.j. PR-P 710/10,**

t a k t o :

I. Žaloba se z a m í t á.

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

P.L., (dále jen „žalobce“) byl rozhodnutím ze dne 19.6.2003, č.j. DFPR-531/03, přijat k vysokoškolskému studiu na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni (dále jen „FP ZČU“) do pětiletého magisterského studia obor právo od školního roku 2003/2004 a dne 30.10.2003 složil imatrikulační slib.

Statutární prodekan FP ZČU, Prof. Dr. JUDr. Karel Eliáš (dále jen „prodekan FP“), vydal rozhodnutí ze dne 23.9.2010, zn. DFPR-1624/2010 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým ukončil studium žalobce podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), (dále jen „zákon o vysokých školách“ nebo „ZVŠ“). Výrok odůvodnil tím, že Studijní a zkušební řád ZČU ze dne 11.7.2008 v platném znění v čl. 28 odst. 1 písm. c) stanoví, že děkan rozhodne o ukončení

studia pro nesplnění požadavků vyplývajících ze studijního programu, pokud student získal v kterýkoliv čtyřech po sobě jdoucích úplných semestrech celkem méně než 80 kreditů. Stejný Studijní a zkušební řád ZČU dále v čl. 28 odst. 1 písm. d) stanoví, že děkan rozhodne o ukončení studia pro nesplnění požadavků vyplývajících ze studijního programu, pokud student za poslední ukončený akademický rok měl vážený studijní průměr horší než 3,40. O tom, že se tato ustanovení budou plně aplikovat též na FP ZČU, byli studenti informováni poprvé vyhláškou děkana č. 1 D 2009/2010 ze dne 20. 8. 2010 (správně evidentně ze dne 20.8.2009) (č.j. DFPR 154/2009), následně pak podrobně v Pravidlech pro přechod na kreditní systém zveřejněných dne 8.10.2009. Nemohli tedy přizpůsobit této podmínce své studium v akademickém roce 2008/2009. Proto je fakultou v souladu s názorem prorektorky pro pedagogickou a studijní činnost aplikováno toto pravidlo v kombinaci s dalším pravidlem, které se běžně vztahuje na studenty po prvním roce studia - ti musejí získat alespoň 40 kreditů za první rok studia. V žalobcově případě nedošlo ani k získání 80 kreditů za poslední čtyři úplné semestry ani k získání 40 kreditů za poslední dva úplné semestry. V žalobcově případě dále došlo k překročení váženého studijního průměru.

Písemné vyhotovení rozhodnutí založené ve spisu obsahuje pod poučením otisk kulatého úředního razítka s malým státním znakem, k němuž je strojem připsáno: „Prof. Dr. JUDr. Karel Eliáš statutární proděkan Fakulty právnické ZČU v Plzni“ a vlastnoručně přičiněn podpis označené osoby.

Žalobce se žádostí ze dne 22.11.2010 domáhal přezkumu rozhodnutí o ukončení studia, zohlednění existenčních problémů (rodina, práce na plný úvazek) a změny aplikovaných studijních systémů (kreditní a průměrový). Rovněž uvedl, že měl k dispozici informaci o tom, že rozhodnutí bylo vydáno neoprávněnou osobou a je nulitní.

Západočeská univerzita v Plzni (dále jen „žalovaná“) rozhodnutím ze dne 10.1.2011, č.j. PR-P 710/10 vydaným rektorem žalobcovu žádost o přezkoumání rozhodnutí o ukončení studia zamítla a „původní rozhodnutí děkana“ potvrdila (dále jen „napadené rozhodnutí“). Výrok odůvodnila žalovaná tím, že studium bylo žalobci ukončeno v souladu s ustanovením § 56 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách a čl. 28 odst. 1 písm. c), d) Studijního a zkušebního řádu ZČU. Vzhledem k tomu, že žalobce v akademickém roce 2009/2010 získal 25 kreditů, nesplňuje podmínku Studijního a zkušebního řádu ZČU čl. 28 odst. 1 písm. c). Jelikož v akademickém roce 2009/2010 dosáhl váženého studijního průměru 3,52, nesplňuje podmínku Studijního a zkušebního řádu ZČU čl. 28 odst. 1 písm. d). Žalobce nevyhověl ani jednomu z předem známých kritérií. Navíc bylo zjištěno, že nemá ke dni vydání rozhodnutí složen první blok státní závěrečné zkoušky, u které však uplynula lhůta pro její složení. Pro řešení svých osobních problémů nevyužil možnosti přerušení studia (dle ustanovení čl. 26 Studijního a zkušebního řádu ZČU). Žalovaná dále uvedla, že podle pokynu děkana č.14 D/2009-2010 ze dne 14.12.2009 ve znění pokynu č. 46 2009/2010, kterým se mění pokyn č. 14 D 2009/2010, kterým se stanoví základní oblasti činnosti proděkanů, je statutární proděkan zmocněn zastupovat děkana v plném rozsahu dle čl. 12 odst. 2 Statutu FPR, tedy i k rozhodnutí o ukončení studia, což vyplývá z pokynu č. 46 2009/2010 ze dne 15. července 2010, kterým byl novelizován pokyn děkana č. 14 D/2009-2010 ze dne 14.12.2009. Obě tyto normy stále platí a jsou účinné. Uzavřel, že neshledal, že by napadené rozhodnutí bylo vydáno

v rozporu s citovaným zákonem, vnitřním předpisem ZČU v Plzni nebo její součástí. Podle dodejky ve spisu založené žalobce převzal písemné vyhotovení rozhodnutí dne 13.1.2011.

Včasnou žalobou ze dne 25.2.2011 ve znění opravy ze dne 24.6.2011 se žalobce domáhal vydání rozsudku, kterým by soud prohlásil za nicotné prvostupňové rozhodnutí, zrušil napadené rozhodnutí a žalované uložil povinnost nahradit žalobci náklady řízení.

V žalobě uvedl, že napadeným rozhodnutím bylo potvrzeno prvostupňové rozhodnutí o ukončení žalobcova studia přesto, že toto rozhodnutí je podle žalobcova přesvědčení paaktem. Na prvostupňovém rozhodnutí je uvedeno, že jím rozhodl statutární proděkan, není však jmenovaným ani nikým jiným podepsáno a je označeno jen podpisovým razítkem.

Podle § 68 odst. 1 ZVŠ se na rozhodování o právech a povinnostech studentů sice nevztahuje správní řád (zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění novel, dále jen „*správní řád*“), jak ostatně judikoval například i Nejvyšší správní soud v rozsudku sp.zn. 4 As 47/2006 i řadě dalších, přesto však lze na náležitosti rozhodování a rozhodnutí, jež neupravuje zákon, vztáhnout správní řád alespoň podle analogie (jež je podle nálezu pléna Ústavního soudu, sp. zn. Pl. ÚS 21/2004 přípustná, pokud je to ve prospěch subjektu, který není orgánem veřejné moci, konkrétně ve prospěch účastníka řízení).

Podle § 56 odst. 1 písm. b) ZVŠ může být důvodem ukončení studia také nesplnění studijních požadavků. Podle § 56 odst. 2 ZVŠ je v takovém případě dnem ukončení studia den stanovený studijním a zkušebním řádem dotyčné vysoké školy. Podle čl. 28 odst. 1 platného Studijního a zkušebního řádu ZČU o ukončení studia pro nesplnění požadavku rozhodne děkan. Podle čl. 28 odst. 4 citovaného studijního a zkušebního řádu je dnem ukončení studia den, kdy rozhodnutí děkana nabyde právní moci.

V době, kdy bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, nebyla funkce děkana obsazena. Dosavadní děkan rezignoval vzhledem k ustanovením právních předpisů o střetu zájmů a volba nového děkana proběhla v říjnu 2010.

Podle čl. 12 odst. 1 Statutu FP ZČU zastupují děkana proděkani. Podle čl. 12 odst. 2 citovaného Statutu děkan může určit z proděkanů toho, který jej bude zastupovat v plném rozsahu. Podle žalobcova názoru však děkan může určit, že jej vybraný proděkan bude zastupovat jenom po dobu, po kterou on sám bude děkanem. Žalobce má za to, že pověření zaniká mimo jiné i se zánikem práva pověřovat. Nikdo nemůže někoho pověřit, aby vykonával jeho veřejnou funkci poté, co ji on sám ztratí. Podle čl. 12 odst. 2 *Jinak zastupuje děkana věkem nejstarší z proděkanů.* Tím prof. Eliáš nebyl. Pokud tedy prvostupňové rozhodnutí vydal, bylo vydáno osobou, jež k tomu nebyla oprávněna.

Žalobce dále uvedl, že je ovšem otázkou, kým vůbec bylo prvostupňové rozhodnutí vydáno. Podle § 69 odst. 1 správního řádu písemné vyhotovení rozhodnutí musí mimo jiné obsahovat podpis oprávněné úřední osoby. Ačkoli podle žalobcova názoru proděkan FP oprávněnou úřední osobou nebyl, ani tak není na rozhodnutí podepsán ani on ani nikdo jiný. Podpis oprávněné osoby lze podle citovaného ustanovení správního řádu nahradit doložkou „vlastní rukou“ nebo zkratkou „v.r.“ s uvedením podpisu úřední osoby, která za správnost

vyhotovení rozhodnutí odpovídá. Nic takového však na rozhodnutí uvedeno není, rozhodnutí neobsahuje žádný podpis. Absence podpisu oprávněné úřední osoby způsobuje nicotnost rozhodnutí podle § 77 odst. 2 správního řádu. Žalobci je známo, že tehdejší studijní proděkan vydal písemný pokyn, aby rozhodnutí nebyla podepisována, ale jen razítkována. O této skutečnosti je informován současný děkan fakulty. Pro případ, že by to soud shledal potřebným, navrhl žalobce jeho slyšení.

Rektor ZČU, který se zabýval věcí na základě žalobcova opravného prostředku, nepřihlédl k pravděpodobné nicotnosti prvostupňového rozhodnutí, zmíněné nezákonnosti tedy neodstranil, ale naopak svým rozhodnutím popsanou nezákonnost stvrdil.

Ve vyjádření ze dne 22.9.2011 žalovaná navrhla, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl.

K námitce o nedostatku oprávnění proděkana FP k vydání rozhodnutí o ukončení studia uvedla, že žalobce napadá otázku funkční příslušnosti a otázku jednání oprávněné úřední osoby za vysokou školu. Vycházeje z konkrétně citovaných ustanovení zákona o vysokých školách a správního řádu dovodila, že proděkan FP byl pověřen k zastupování děkana při vydávání správních aktů, k nimž byl jinak v rámci veřejné vysoké školy funkčně příslušný děkan FP, zcela v souladu s tím, co výslovně předpokládá a umožňuje zákon o vysokých školách. Žalobcův názor, že pověření statutárního proděkana mělo zaniknout automaticky okamžikem, kdy zanikla funkce děkana, který jej zastupováním při výkonu pravomocí děkana pověřil, označila za hluboce mylný, neboť by vedl k absurdním důsledkům v podobě diskontinuity výkonu veřejné moci. Je nesporné, že proděkan FP byl v době výkonu funkce děkana JUDr. Jiřího Pospíšila děkanem řádně pověřen k výkonu vyjmenovaných pravomocí děkana, včetně rozhodování o ukončení studia. Takové pověření je aktem, který může být omezen různými podmínkami, ale pokud omezen není, platí na dobu neurčitou, dokud jej děkan nezruší či nezmění. Nejde přitom o to, jaká konkrétní fyzická osoba je aktuálně ve funkci děkana, ale o to, že existence funkce děkana jako orgánu fakulty včetně všech kompetencí je kontinuální. Jednou řádně učiněné projevy této kompetence nezanikají jenom proto, že konkrétní fyzická osoba funkci děkana opustila, pokud není výslovně stanoveno jinak. V opačném případě by platilo, že odchodem konkrétní osoby děkana z funkce by ex nunc zanikly všechny jím vydané akty, jako např. všechna rozhodnutí o přijetí studentů ke studiu, jím podepsané vysokoškolské diplomy apod. Takový výklad je zjevně absurdní. U vydaných pověření pro proděkany to platí obdobně. Právě pro případ skončení funkce, vedle případů souběžné pomoci či dočasné nepřítomnosti nebo dočasné neschopnosti děkana, se pověření proděkanů provádí. Obdobně to platí i při jakýchkoliv jiných projevech veřejné moci, které nepozbývají účinků jen v důsledku toho, že zanikla funkce konkrétní fyzické osoby, která je učinila. Obdobně to platí dokonce i pro pověřování v oblasti soukromoprávních vztahů. Kupříkladu jmenování jednatele či udělení prokury k jednání také nezanikne jen proto, že zanikl podíl společníka, který jednatele jmenoval, či funkce jednatele, který prokuru udělil. V právu přirozeně platí princip, že úkony, které byly učiněny v době svého vzniku řádně, platí do budoucna bez omezení, nestanoví-li zákon nebo samotný úkon jinak. Obvykle též platí, že orgán, který měl kompetenci takový úkon učinit, jej může bez ohledu na aktuální obsazení kdykoliv revidovat. To se však v dané věci nestalo. Za zcela lichou označila žalovaná žalobcovu domněnku, že právě kvůli zániku všech pověření při

skončení funkce konkrétního děkana stanoví Statut FP, že děkana zastupuje nejstarší proděkan. Toto ustanovení obsahuje Statut pouze pro případ, že děkan nepověří žádného z proděkanů.

Námitku o nedostatku podpisu, resp. nahrazení podpisovým vzorem, nemá žalovaná jak ověřit, neboť kopii rozhodnutí doručovaného žalobci nemá. Nicméně ve spisu je založen originál tohoto rozhodnutí, který obsahuje originální podpis statutárního proděkana. Žalovaná proto předpokládá, že stejně jako originál byl příslušným proděkanem podepsán i stejnopis rozhodnutí doručený žalobci. Pokud by měla být tato otázka sporná, nechť žalobce předloží doručený stejnopis soudu. Žalovaná dále uvedla, že žalobci se zasílá pouze stejnopis rozhodnutí, na němž může být podpis oprávněné úřední osoby nahrazen podle § 69 odst.1 správního řádu. Pokud by stejnopis doručený žalobci nebyl příslušným statutárním proděkanem podepsán ani jeho podpis nebyl nahrazen podle § 69 odst. 1 správního řádu, šlo by pouze o formální vadu, která sama o sobě nemůže mít vliv na zákonnost rozhodnutí. V té souvislosti poukázala na § 89 odst. 2 správního řádu. Pro účely žaloby není podle žalované ani tato formalistická námitka důvodná.

Vzhledem k tomu, že rozhodnutí proděkana FP o ukončení studia bylo v případě žalobce vydáno řádně, požadavek na vyslovení jeho neúčinnosti v řízení o odvolání ani v soudním řízení není důvodný.

Soud ve věci nařídil jednání. Žalobce při jednání doplnil, že prvostupňové rozhodnutí je nicotným právním aktem, neboť proděkan FP pozbyl pověření v důsledku odstoupení děkana, který mu toto pověření udělil. Dále vyjádřil požadavek, aby se soud zabýval otázkou, zda bylo vůbec v silách žalobce vyhovět požadavku děkana PF ZČU publikovanému v rozhodnutí ze dne 20.8.2009 na příslušný počet kreditů, když v té době měl převážnou část zkoušek již hotovou a v důsledku této změny nebylo v jeho silách předmětnému požadavku vyhovět, neboť nemohl dosáhnout ani při splnění zbývajících zkoušek požadované výše kreditu. Žalobce má za to, že ze strany žalovaného se tímto rozhodnutím jednalo o přílišný právní formalismus. Žalobce se tímto stal obětí jakési čistky na FP ZČU v Plzni, neboť prakticky ze dne na den došlo ke změně zavedených pravidel na PF ZČU. Proto by soud měl zvážit i tu skutečnost, zda bylo spravedlivé po žalobci požadovat, aby rozhodnutí děkana ze dne 20.8.2009 vyhověl. Žalovaná při jednání setrvala na argumentaci obsažené v písemném stanovisku k žalobě. V reakci na vyjádření žalobce, že nebylo v jeho silách studovat podle pravidel kreditního systému, žalovaná konstatovala, že pravidla kreditního systému jsou obecně platná na celé ZČU v Plzni již od roku 2005. Žalobce se nemůže podle názoru žalované dovolávat jakýchkoli zásad aplikovaných FP ZČU, pokud by tyto zásady byly v rozporu se zásadami v systému, které platí na univerzitě bez jakýchkoliv výjimek pro všechny fakulty. Dále poukázala na fakt, že žalobce byl zapsán ke studiu od akademického roku 2003-2004, kdy např. blok prvních státnic byl stanoven do třetího semestru studia. Žalobce ovšem tyto státní zkoušky do dne vydání napadeného rozhodnutí nesložil. Proto jeho námitku týkající se možnosti studovat řádně kvalifikovala pouze jako alibistickou. Proto požadovala, aby krajský soud žalobu zamítl a náhradu nákladu řízení nepřiznal žádnému z účastníků.

Při posuzování důvodnosti žaloby postupoval soud podle zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších novel (dále jen „s.ř.s.“). Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a napadené výroky rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první s.ř.s.).

O opodstatněnosti žalobní výtky nově uplatněné žalobcem při jednání, jejíž podstatou bylo tvrzení, že změna studijních pravidel (přechod na kreditní systém) byla překotná, žalobce z objektivních důvodů nemohl dosáhnout požadované výše kreditu a „stal se obětí jakési čistky na FP ZČU v Plzni“, soud nerozhodoval, neboť výtka byla uplatněna po lhůtě pro podání žaloby, t.j. opožděně (§ 72 odst. 1, § 71 odst. 2 věta třetí s.ř.s.).

V přezkumu podrobené věci se jednalo o problematiku ukončení studia na veřejné vysoké škole, konkrétně na FP ZČU.

Podle zákona o vysokých školách se vysokoškolské vzdělání získává v rámci akreditovaného studijního programu (bakalářského, magisterského nebo doktorského) podle studijního plánu, který stanoví časovou a obsahovou posloupnost studijních předmětů, formu jejich studia (forma vyjadřuje, zda jde o studium prezenční, distanční nebo o jejich kombinaci) a způsob ověření studijních výsledků (§ 44 ZVŠ).

Studium každého studijního programu se řádně ukončuje státní závěrečnou zkouškou, jejíž součástí je obhajoba bakalářské, resp. diplomové či disertační práce (§ 45 odst. 3, § 46 odst. 3, § 47 odst. 4 ZVŠ). Dnem ukončení studia je den, kdy byla vykonána státní závěrečná zkouška předepsaná na závěr studia nebo její poslední část (§ 55 odst. 1, věta druhá ZVŠ). Ust. § 56 odst. 1 ZVŠ pod písm. a) až e) upravuje další způsoby (důvody) ukončení studia. Pro ně je společné, že k ukončení dochází za stavu, kdy studium není ukončené.

Dle § 56 odst. 1 písm. b) ZVŠ *studium se dále ukončuje, nesplní-li student požadavky vyplývající ze studijního programu podle studijního a zkušebního řádu. Dnem ukončení studia podle odstavce 1 písm. b) je den stanovený studijním a zkušebním řádem* (§ 56 odst. 2, věta druhá ZVŠ).

V případě ZČU se jedná o Studijní a zkušební řád Západočeské univerzity v Plzni, který nabyl účinnosti dne 1.9.2004, ve znění změn (jeho úplné znění bylo vydáno dne 11.7.2008).

Podle čl. 28 odst. 1 Studijního a zkušebního řádu ZČU *děkan rozhodne o ukončení studia pro nesplnění požadavků vyplývajících ze studijního programu, jestliže student:*

c) získal v kterýchkoliv čtyřech po sobě jdoucích úplných semestrech (tj. semestrech, v jejichž průběhu nedošlo k přerušení studia) celkem méně než 80 kreditů (přičemž semestry se považují za po sobě jdoucí i v případě, že student mezi nimi přerušil studium); toto ustanovení neplatí, pokud student v této době splnil podmínky konání státní závěrečné zkoušky nebo její poslední části podle čl. 14 odst. 3,

d) za poslední ukončený akademický rok měl vážený studijní průměr horší než 3,40.

Podle čl. 28 odst. 4 téhož vnitřního předpisu ZČU *dnem ukončení studia pro nesplnění požadavku je den, ke kterému rozhodnutí děkana o ukončení studia nabylo právní moci.*

Žalovaná nevyhověla opravnému prostředku proto, že žalobce v akademickém roce 2009/2010 získal 25 kreditů a dosáhl váženého studijního průměru 3,52. Nadto ke dni vydání napadeného rozhodnutí neměl složen první blok státní závěrečné zkoušky, u které však uplynula lhůta pro její složení.

Žalobce v žalobě nezpochybňoval skutková zjištění, o něž žalovaná opřela výrok napadeného rozhodnutí.

V rámci stěžejního žalobního bodu však tvrdil, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno osobou k tomu neoprávněnou a proto je rozhodnutím nicotným.

Soud nepovažuje tuto výtku za důvodnou.

Podle zákona o vysokých školách veřejná vysoká škola se může členit na organizační součásti, mimo jiné na fakulty (§ 22 odst. 1 písm. a), jejichž orgány mají právo rozhodovat nebo jednat jménem veřejné vysoké školy ve věcech týkajících se fakulty, především ve věcech tvorby a uskutečňování studijních programů, tedy ve věcech stanovených zákonem o vysokých školách či v dalších věcech veřejné vysoké školy, pokud jim rozhodování o nich svěří statut veřejné vysoké školy (§ 24 odst. 1,2 ZVŠ). V čele fakulty je děkan; jedná a rozhoduje ve věcech fakulty, pokud zákon o vysokých školách nestanoví jinak (§ 28 odst. 1 ZVŠ). Děkana zastupují v jím určeném rozsahu proděkaní (§ 28 odst. 5, věta první ZVŠ).

V návaznosti na shora citovaná ust. ZVŠ stanoví Statut ZČU v čl. 24, že je fakulta základním článkem ZČU, uskutečňuje (vedle dalších činností) nejméně jeden studijní program (odst. 1) a v čele fakulty stojí děkan (odst. 2). Podle čl. 29 odst. 1 Statutu rozhoduje za ZČU vedle rektora a dalších vyjmenovaných osob děkan v rozsahu stanoveném zákonem, tímto statutem a v dalších věcech.

Podle Statutu FP ZČU je děkan jedním ze samosprávných akademických orgánů FP (čl. 6 odst. 1 písm. b), které jednají v souladu se zákonem, dalšími právními předpisy, vnitřními předpisy a vnitřními normami ZČU (čl. 6 odst. 3). V čele fakulty je děkan, který jedná a rozhoduje ve věcech fakulty, pokud zákon nebo Statut ZČU nestanoví jinak (čl. 8 odst. 1). Článek 12 Statutu FP ZČU nazvaný „Proděkaní“ v odst. 1 stanoví: *Děkana zastupují v rozsahu jím určeném tito proděkaní: a. proděkan pro studijní záležitosti, b. proděkan pro vědu a výzkum, c. proděkan pro mezinárodní vztahy.* Odstavec 2 zní: *Děkan určí z řad proděkanů toho, který je oprávněn zastupovat jej v plném rozsahu, jinak jej po dobu jeho nepřítomnosti zastupuje věkem nejstarší z proděkanů.*

Mezi účastníky řízení není spor o tom, že JUDr. Jiří Pospíšil v době, kdy vykonával funkci děkana FP ZČU, určil, že tehdejší proděkan FP ZČU prof. Dr. JUDr. Karel Eliáš bude oním proděkanem, který jej bude ve smyslu čl. 12 odst. 2 Statutu FP ZČU zastupovat

v plném rozsahu. Takový úkon děkana měl oporu zejména v § 28 odst. 5 ZVŠ, v čl. 29 odst. 2 Statutu ZČU a v čl. 12 odst. 2 Statutu FP ZČU a byl tudíž zcela v souladu se zákonem i vnitřními předpisy ZČU i FP ZČU. Proděkan prof. Dr. JUDr. Karel Eliáš pak na základě předmětného úkonu děkana se stal osobou oprávněnou jednat a rozhodovat ve všech věcech za funkčně příslušného děkana FP ZČU, tedy nabyl soubor oprávnění co do rozsahu a obsahu totožný s děkanem. Do tohoto souboru náleželo také oprávnění vydávat individuální správní akty, jejichž vydání by jinak z titulu funkce náleželo děkanovi fakulty, včetně těch, jimiž je rozhodováno o právech a povinnostech studentů, nevyjímaje rozhodnutí o ukončení studia (v důsledku změny Pokynu č. 14 D 2009/2010, kterým se stanoví základní oblasti činnosti proděkanů, pokynem č. 46 2009/2010, který nabyl účinnosti 1.8.2010). Pakliže podle čl. 28 odst. 1 Studijního a zkušebního řádu ZČU rozhodne o ukončení studia pro nesplnění požadavků vyplývajících ze studijního programu děkan, byl děkanem určený proděkan zásadně oprávněn vydat i rozhodnutí na podkladě § 56 odst. 1 písm. b) ZVŠ o ukončení studia na FP ZČU.

Prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno dne 23.9.2010, tedy poté, co děkan FP ZČU rezignoval na svoji funkci (dne 8.8.2010) a nový děkan ještě nebyl zvolen (volba proběhla v říjnu 2010).

Spornou se v důsledku těchto skutečností stala mezi účastníky řízení otázka, zda pověření proděkana FP ZČU prof. Dr. JUDr. Karla Eliáše k zastupování děkana zaniklo automaticky se zánikem funkce děkana JUDr. Jiřího Pospíšila, jak se domnívá žalobce, či nadále trvalo, jak je přesvědčen žalovaný.

Soud sdílí shodně s žalovaným názor, že rezignace děkana na pověření proděkana k zastupování děkana neměla žádné právní důsledky, a to na základě následujících úvah:

Automatický zánik oprávnění řádně pověřeného proděkana k zastupování děkana předně nemá žádnou oporu ani v zákoně o vysokých školách ani ve vnitřních předpisech ZČU či FP ZČU. Ostatně ani žalobce svůj právní názor neopírá o žádný obecně závazný právní předpis či vnitřní předpis univerzity či fakulty.

Časové omezení určení, který proděkan je oprávněn zastupovat děkana v plném rozsahu, by dále teoreticky mohl obsahovat samotný akt zmocnění (pověření) vydaný děkanem. Je-li děkan oprávněn určit osobu proděkana zastupujícího jej v plném rozsahu, pak z logiky věci plyne, že by mu náleželo oprávnění takové určení předem časově omezit. Žalobce však v posuzovaném případě takovou verzi reality netvrdí a důvod zániku oprávnění s uplynutím lhůty stanovené v pověřovacím aktu nespojuje.

Navíc u právních aktů (zejména aktů ad personam) obecně platí, že není-li trvání jejich účinků časově omezeno přímo zákonem nebo na základě zákona aktem samotným, případně nevyplyvají-li časové meze ze samotné povahy jejich obsahu, trvají jejich právní účinky po dobu neurčitou.

Žalobcův názor o automatickém zániku oprávnění proděkana FP zastupovat děkana je založen toliko na úvaze, že *„vybraný proděkan může zastupovat děkana pouze po dobu, po kterou děkan, který jej určil k zastupování, vykonává svoji funkci.“*

Soud jeho názor považuje za mylný. Má za to, že při interpretaci ustanovení o zastupování děkana proděkanem je nutné vyjít ze smyslu výše předestřené právní úpravy.

Jak zákon o vysokých školách v čl. 28 odst. 5, tak Statut FP ZČU v čl. 12 explicitně formulují požadavek, aby děkan fakulty měl vždy svého (či své) zástupce. Statut FP ZČU v odst. 2 čl. 12 (obdobně jako Statut ZČU v čl. 17 odst. 2 písm. b) stran rektora a prorektora) dále stanoví, že jeden z proděkanů musí být vždy oprávněn zastupovat děkana v plném rozsahu (tedy jakýsi „generální zástupce“ děkana). Podle stávající právní úpravy osoba proděkana s oprávněním zastupovat děkana v plném rozsahu je určena buď děkanem fakulty na základě jeho určení (stejně jako určení rozsahu, ve kterém jej budou jednotliví proděkani na podkladě čl. 12 odst. 1 Statutu FP ZČU zastupovat) nebo je určena dle pravidla stanoveného přímo Statutem FP ZČU, tj. věkem nejstarší z proděkanů. První pravidlo pro určení proděkana zastupujícího děkana v plném rozsahu má přednost. V pořadí druhé pravidlo se uplatní výlučně tehdy, neurčí-li osobu „generálně“ pověřeného proděkana sám děkan.

Ze zákonného rámce obecné právní úpravy zastoupení děkana v čl. 28 odst. 5 ZVŠ, stejně jako z detailnější právní úpravy obsažené v čl. 12 Statutu FP ZČU (a to jak odst. 1, tak odst. 2) především dle názoru soudu plyne, že jejím smyslem je zajistit kontinuální, permanentní, řádný a současně kvalifikovaný chod fakulty v každé době a za každé situace, tedy i v případě, nemůže-li děkan fakulty z jakýchkoliv důvodů (objektivních či subjektivních) a po jakkoliv dlouhý časový úsek (krátkodobě či po delší dobu) vykonávat svá oprávnění a plnit své povinnosti plynoucí z jeho funkce. Má-li zastoupení děkana v plném rozsahu určeným proděkanem zajistit bezproblémový chod fakulty v době, kdy je funkce děkana fakulty řádně obsazena a pouze určité okolnosti dočasné povahy mu brání jednat a rozhodovat ve věcech fakulty, o to více nabývá zastoupení na významu v době, kdy funkce děkana dočasně obsazena není. Z logiky věci plyne, že nezbytné kontinuity chodu fakulty do doby obsazení funkce děkana novou osobou lze dosáhnout právě a jen prostřednictvím posledně úřadujícího proděkana zastupujícího děkana v plném rozsahu. Je přitom nerozhodné, zda k jeho ustanovení došlo prvním nebo druhým způsobem. Jestliže však byl poslední „generální zástupce děkana“ určen děkanem, pak čl. 28 odst. 5 ZVŠ a čl. 12 odst. 2 Statutu FP ZČU brání tomu, aby bylo realizováno pravidlo druhé (věkem nejstarší z proděkanů). Změna by mohla nastat jen v souvislosti s nástupem nového děkana, zrušením pověření dosavadního proděkana a buď určením jiného proděkana jeho zastupováním v plném rozsahu nebo nevyužitím oprávnění zastupujícího proděkana určit a tudíž automatickým uplatněním pravidla druhého.

Soud nadto jistou paralelu spatřuje i v právní úpravě institutu oprávněné úřední osoby, jak ji obsahuje § 15 zákona 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších novel (dále jen „*správní řád*“). Podle § 15 odst. 2 správního řádu *úkony správního orgánu v řízení provádějí úřední osoby oprávněné k tomu podle vnitřních předpisů správního orgánu nebo pověřené vedoucím správního orgánu (dále jen „oprávněné úřední osoby“)*. Dojde-li po

pověření oprávněné úřední osoby ke změně v osobě vedoucího správního orgánu, udělené pověření nepozbývá právních účinků.

Soud z důvodů shora uvedených uzavřel, že ke dni zániku funkce děkana FP ZČU rezignací pověření legálně určeného proděkana FP na základě § 28 odst. 5 ZVŠ a čl. 12 odst. 2 Statutu FP ZČU k zastupování děkana v plném rozsahu nezaniklo. V době vydání prvostupňového rozhodnutí byl proděkan FP úřední osobou oprávněnou vydat rozhodnutí o ukončení studia žalobce z důvodu uvedeného v § 56 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách. Prvostupňové rozhodnutí tedy z tohoto důvodu netrpělo nezákonností, natož nulitou.

Dále žalobce namítal, že i pokud by byl proděkan osobou oprávněnou k vydání rozhodnutí o ukončení studia žalobce, není jím ani nikým jiným prvostupňové rozhodnutí podepsáno, a je opatřeno pouze podpisovým razítkem.

Žalobce k žalobě nepřipojil stejnopis prvostupňového rozhodnutí, které obdržel, ani jeho kopii. Žalovaná konstatovala, že nahrazení podpisu proděkana FP podpisovým vzorem nemá jak ověřit. Nicméně předpokládá, že stejnopis doručený žalobci byl příslušným proděkanem podepsán stejně jako ve spisu založený originál. Pokud by však stejnopis žalobci doručený příslušným proděkanem podepsán nebyl a ani jeho podpis nebyl nahrazen podle § 69 odst. 1 správního řádu, šlo by pouze o formální vadu, která sama o sobě nemůže mít vliv na zákonnost rozhodnutí.

Jak správně konstatoval žalobce, podle § 68 zákona o vysokých školách *na rozhodování a právech a povinnostech studenta se nevztahují obecné předpisy o správním řízení* (odst. 1, věta první). *O rozhodnutí o právech a povinnostech studenta musí být student prokazatelným způsobem uvědoměn. Rozhodnutí se vyznačuje do dokumentace o studentech vedené vysokou školou nebo její součástí, na které je student zapsán* (odst. 2). *Rozhodnutí ve věcech, nesplnění požadavků podle § 56 odst. 1 písm. b), musí být vyhotoveno písemně, musí obsahovat odůvodnění a poučení o možnosti podat žádost o přezkoumání a musí být studentovi doručeno do vlastních rukou. Případný způsob náhradního doručení ve věcech uvedených v písmenech a) až f) může stanovit vnitřní předpis vysoké školy nebo její součástí* (odst. 3 písm. g). *Student může do 30 dnů ode dne, kdy mu bylo rozhodnutí podle odstavce 3 doručeno, požádat o přezkoumání rozhodnutí; zmeškání této lhůty lze ze závažných důvodů prominout. Žádost se podává orgánu, který rozhodnutí vydal. Jestliže je tímto orgánem děkan, může sám žádosti pouze vyhovět a rozhodnutí změnit nebo zrušit, jinak ji předá k rozhodnutí rektorovi. Rektor změní nebo zruší rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu se zákonem, vnitřním předpisem veřejné vysoké školy nebo její součástí. Rozhodnutí o disciplinárním přestupku a o vyloučení ze studia podle § 67 zruší i v případě, že dodatečně vyšly najevo skutečnosti, které by odůvodňovaly zastavení řízení. Žádost o přezkoumání rozhodnutí vydaného podle odstavce 3 písm. f) má vždy odkladný účinek* (odst. 4).

Rozhodnutí o ukončení studia pro nesplnění požadavků vyplývajících ze studijního programu vydané na podkladě § 56 odst. 1 písm. b) ZVŠ je nepochybně rozhodnutím o právech studenta. Zákon o vysokých školách užití správního řádu na řízení vylučuje, jak však se shora uvedené citace ZVŠ plyne, procesní ustanovení jsou jen sporadická.

Podle § 180 odst. 1 správního řádu, který nabyl účinnosti 1.1.2006, *tam, kde se podle dosavadních právních předpisů postupuje ve správním řízení tak, že správní orgány vydávají rozhodnutí, aniž tyto předpisy řízení v celém rozsahu upravují, postupují v otázkách, jejichž řešení je nezbytné, podle tohoto zákona včetně části druhé.*

Předmětné ustanovení je nepřímou novelou všech zákonů, které nabyly účinnosti do 1.1.2006 a neupravovaly k tomuto datu správní řízení v celém rozsahu, tj. v rozsahu odpovídajícím právní úpravě obsažené v novém správním řádu.

Ust. § 69 odst. 1 věta druhá správního řádu stanoví, že *písemné vyhotovení rozhodnutí dále musí obsahovat označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, číslo jednací, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. Podpis oprávněné úřední osoby je na stejnopisu možno nahradit doložkou "vlastní rukou" nebo zkratkou "v. r." u příjmení oprávněné úřední osoby a doložkou "Za správnost vyhotovení:" s uvedením jména, příjmení a podpisu úřední osoby, která odpovídá za písemné vyhotovení rozhodnutí.*

Lze přitakat, žalobci, že pokud v jím obdrženém rozhodnutí absentuje vlastnoruční podpis oprávněné úřední osoby a jakýkoliv jiný podpis úřední osoby u doložky „Za správnost:“, je prvostupňové rozhodnutí prakticky nepodepsáno.

Jak však vyplývá z konstatace správního spisu, originál prvostupňového rozhodnutí stran správním řádem stanovených náležitostí bezesbýtku obstojí, když obsahuje nejen jméno, příjmení a funkci oprávněné úřední osoby, ale také její vlastnoruční podpis. Podpis oprávněné úřední osoby dokumentuje fakt, že prvostupňové rozhodnutí je projevem vůle správního orgánu, resp. proděkana FP, směřujícím k úpravě právního postavení žalobce.

Takové zjištění vede k závěru o procesní vadě prvostupňového rozhodnutí, která však, jak zmiňovala žalovaná, nemohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.), natož pak rozhodnutí nicotné. O nicotnost by se mohlo jednat jen tehdy, pokud by absence podpisu oprávněné osoby odrážela skutečnost, že rozhodnutí bylo vydáno bez vědomí osoby oprávněné. To však v posuzované věci vylučuje řádně podepsaný originál ve spisu.

Soud tudíž uzavírá, že i druhý žalobní bod je nedůvodný.

Poslední žalobní bod, v němž žalobce tvrdí, že se žalovaná dopustila nezákonnosti, pakliže v rámci přezkumu rozhodnutí nepřihlédla k nicotnosti prvostupňového rozhodnutí, nemohl mít naději na úspěch již vzhledem k závěru o nedůvodnosti předchozích dvou žalobních bodů.

Jen pro úplnost soud dodává, že dle stávající judikatury je-li nicotností stíženo prvoinstanční rozhodnutí, je stejnou vadou automaticky stíženo i rozhodnutí o odvolání proti němu. Proto žalobcem navržený petit by soudem nemohl být akceptován ani při správnosti tvrzení žalobce, že prvostupňové rozhodnutí je nicotné.

Soud neprovedl žalobcem navržený důkaz výsledkem osoby zastávající funkci děkana FP ZČU v době podání žaloby s přihlédnutím k bezvýznamnosti skutečnosti, kterou měla dle žalobce potvrdit (pokyn studijního proděkana, aby vydávaná rozhodnutí nebyla podepisována ale jen razítkována).

Žaloba nebyla důvodná a soud ji proto v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl (výrok I.).

Náhradu nákladů řízení soud žádnému z účastníků podle § 60 odst. 1 s.ř.s. nepřiznal, protože žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdal (výrok II.).

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 23. května 2012

JUDr. Jana Daňková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Lenka Kovandová